

Driftsplan for Aursunda

INNHALDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING.....	6
1.1 BAKGRUNN FOR DRIFTSPLANLEGGING I AURSUNDA.....	6
1.2 MÅLSETTING	6
1.3 DRIFTSPLANOMRÅDE.....	6
1.4 ORGANISERING OG FINANSIERING.....	6
1.5 DRIFTSPLANENS STATUS OG OPPFØLGING.....	7
2. GENERELL BESKRIVELSE AV VASSDRAGET.....	8
2.1. BELIGGENHET	8
2.2. OMRÅDEBESKRIVELSE	9
3. BIOLOGISKE FORHOLD I AURSUNDA.....	10
3.1. VANNFORHOLD.....	10
3.2. FISKEBESTANDER OG FANGSTER.....	10
3.2.1. <i>Samlet statistikk</i>	10
3.3. FISKEFORSKRIFTER OG FREDNINGSSONER	12
3.3.1. <i>Fiskeforskrifter</i>	12
3.3.2. <i>Fredningssoner</i>	13
3.4. UNGFISKREGISTRERING	13
3.5. GYTE- OG OPPVEKSTOMRÅDER	14
3.6. KULTIVERINGSPRAKSIS.....	14
3.6.1. <i>Fisketrapper</i>	14
3.6.2. <i>Vannreguleringer</i>	14
3.7. EKSTERNE TRUSLER	15
3.7.1. <i>Sykdom og parasitter</i>	15
3.7.2. <i>Innslag av oppdrettsfisk</i>	15
3.8. OPPSYN	15
4. FORHOLD FOR NÆRING OG REKREASJON.....	16
4.1. RETTIGHETSFORHOLD OG ORGANISERING	16
4.2. DRIFT AV AURSUNDA FISKEADMINISTRASJON.....	16
4.2.1. <i>Salg av fiskekort</i>	16
4.3. OVERNATTINGSMULIGHETER	17
4.4. MARKEDSFØRING	17
4.5. TILRETTELEGGING FOR SPORTSFISKE.....	17
5. BIOLOGISK HANDLINGSPLAN	17
5.1. OVERVÅKING AV VANNKVALITETEN	17
5.2. RESTAURERING AV TRAPPER	18
5.2.1. <i>Restaurering av trapp i Gjermundfossen</i>	18
5.2.2. <i>Installering av fisketeller</i>	18
5.3. FANGSTSTATISTIKK.....	18
5.3.1. <i>Fast panteordning på fiskekortene</i>	18
5.3.2. <i>Nye fiskekort</i>	19
5.4. FOREBYGGENDE ARBEID – ”FURUKULOSEUTBRUDD”	19
5.4.1 <i>Dødfiskplukking</i>	19
5.5. FISKEREGLER	19
5.6. OPPSYN	20
5.7. OVERVÅKINGSTILTAK.....	20
5.7.1 <i>Unfiskregistreringer</i>	20
5.7.2 <i>Varsling av rømt oppdrettsfisk</i>	21
5.7.3. <i>Skjellprøveinnsamling</i>	21

5.8.	RESTAURERING AV FLØTNINGS DAMMER	21
5.9.	SAMMENDRAG AV BIOLOGISK HANDLINGSPLAN	22
6.	HANDLINGSPLAN FOR NÆRING OG REKREASJON	23
6.1.	DRIFT AV AURSUNDA FISKEADMINISTRASJON	23
6.1.1.	<i>Ansvarsfordeling</i>	23
6.2.	OVERNATTINGSMULIGHETER	23
6.3.	SALG AV FISKE	24
6.3.1.	<i>Forslag til fiskekortpriser</i>	24
6.3.2.	<i>Alternativer til ordinært fiskekortsalg</i>	24
6.3.3.	<i>Markedsføring</i>	25
6.4.	TILRETTELÆGGING FOR SPORTSFISKE	25
6.5.	SAMMENDRAG AV NÆRINGSMESSIG HANDLINGSPLAN	26
6.5.1.	<i>Ansvarsfordeling – oppfølging og ajourføring av driftsplan</i>	26
6.2.	<i>Kartlegge eksisterende - utarbeide plan for utvikling og -bedring overnattings tilbudet</i>	26
6.3.1.	<i>Forslag til fiskekortpriser</i>	26
6.3.2.	<i>Forsøke salg av "fiskepakker" m/overnatting</i>	26
6.3.3.	<i>Markedsføring- Utrede mulighetene og kostnader omkring egen hjemmeside</i>	26
6.4.	<i>Kartlegge eksisterende og utarbeide plan for framtidig tilrettelegging</i>	26
7.	DELPLAN FOR DRIFT OG GJENNOMFØRING	27
7.1.	ÅRLIG DRIFTSBUDSJETT FOR FISKEADMINISTRASJONEN	27
8.	ÅRLIG ARBEIDSPLAN	28
9.	SAKSGANG FOR UTFØRING AV TILTAK I VASSDRAG	30
10.	FINANSIERINGSKILDER	30

Vedlegg

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn for driftsplanlegging i Aursunda

Driftsplan for Aursunda er utarbeidet med bakgrunn i rettighetshavernes økte ansvar og plikt til å forvalte egne ressurser. Omorganisering av den offentlige fiskeforvaltning gir økt ansvar til kommunene og rettighetshaverne, og den fremtidige forvaltningen av fiskeressursene skal være basert på utarbeidede driftsplaner (Jfr. § 25 i Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v., 15. mai 1992).

Mål og retningslinjer for den nye landbrukspolitikken stiller krav om økt satsing på kvalitet, produkt- og markedsutvikling (St.prp. nr.8), og miljøbasert næringsutvikling med bruk av naturressurser vil det bli lagt større vekt på i fremtidas landbruk.

1.2. Målsetting

Driftsplan for Aursunda søker å belyse sammenhengen mellom den biologiske fiskeproduksjonen og de muligheter som ligger i denne for utvikling av lokal verdiskapning.

Den biologiske hovedmålsettingen er å utvikle og opprettholde en god laks- og sjøørretstamme i vassdraget, og

- *Aursunda skal innen år 2003 være en interessant fiskeelv gjennom hele sesongen.*

Den næringsmessige hovedmålsettingen er å utnytte ressursen på en slik måte at det gir økt økonomisk utbytte på landbrukseiendommene. Ressursutnyttelsen skal i tillegg gi grunnlag for positive ringvirkninger til lokalsamfunnet forøvrig, og fiskerne skal ha et godt fisketilbud i området. Dette vil si at

- *Overnattingsmuligheter skal innen 2003 være et tilbud for besøkende fiskere i Aursunda*

1.3. Driftsplanområde

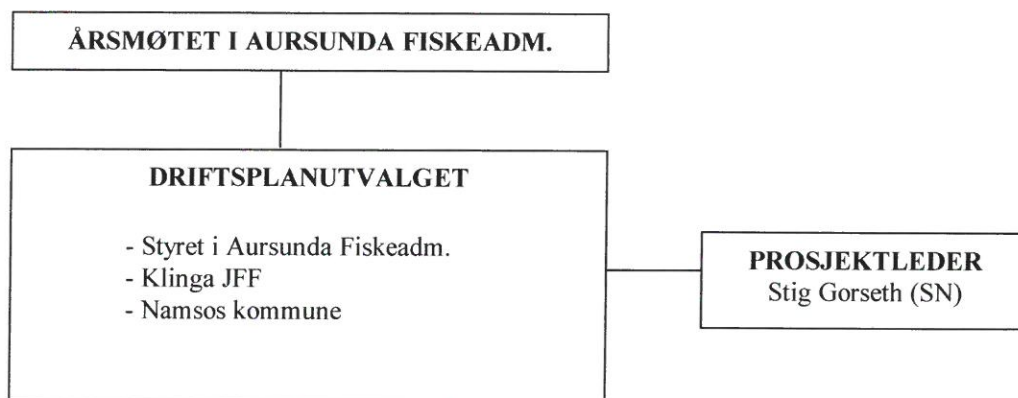
Driftsplanområdet for den biologiske delen av denne planen er hele den laks- og sjøørretførende delen av Aursunda. I den grad planen medfører flytting av laksefisk utover dens naturlige område, hører også disse nye områdene med.

Den næringsmessige delen av driftsplanen omfatter områdene til Aursunda Fiskeadministrasjon.

1.4. Organisering og finansiering

Driftsplanlegginga er gjennomført av et driftsplanutvalg bestående av alle fiskerettighetshavere fra Aursunda fiskeadministrasjon, 1 representant fra Klinga JFF. Skogeierforeninga Nord (SN), utmarksavdelingen, har på oppdrag fra Aursunda fiskeadministrasjon hatt ansvar for å føre planen i pennen og for gjennomføring av planprosessen.

Fig. 1: Driftsplanutvalget i Aursunda.



Klinga JFF stiller seg ikke bak næringsdelen i planen.

Planarbeidet har en kostnadsramme på kr. 88 000,-. Arbeidet er finansiert med bidrag fra fiskefondet og egeninnsats fra rettighetshaverne.

1.5. Driftsplanens status og oppfølging

Driftsplan for Aursunda, godkjent i Aursunda fiskeadministrasjon den 13.12.2001, er forpliktende for alle medlemmene i fiskeadministrasjonen. Fiskerettshavere som ikke er medlemmer i elveeierlaget kan etter flertallsvedtak også forpliktes til å følge de bestemmelser som elveeierlaget tar i forvaltningsmessige spørsmål for Aursunda (jfr. § 25 i Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. 15. mai 1993).

Planen vil være retningsgivende for den offentlige fiskeforvaltning i vassdraget, og er underlagt overordnet lovverk. Innarbeiding i kommunens arealplan vil være Namsos kommunes ansvar. Driftsplanen er utarbeidet for 4 år, 2001–2004, og den må tas opp til ny vurdering når planperioden er ute.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag utarbeidet i 1993, rapport nr. 1 "Kultiveringsplan for ferskvannsfisk i Nord-Trøndelag" og en revidert, oppdatert utgave i 1997.. Den biologiske handlingsplanen i Driftsplan for Aursunda er utført i tråd med kultiveringsplanen for vassdraget.

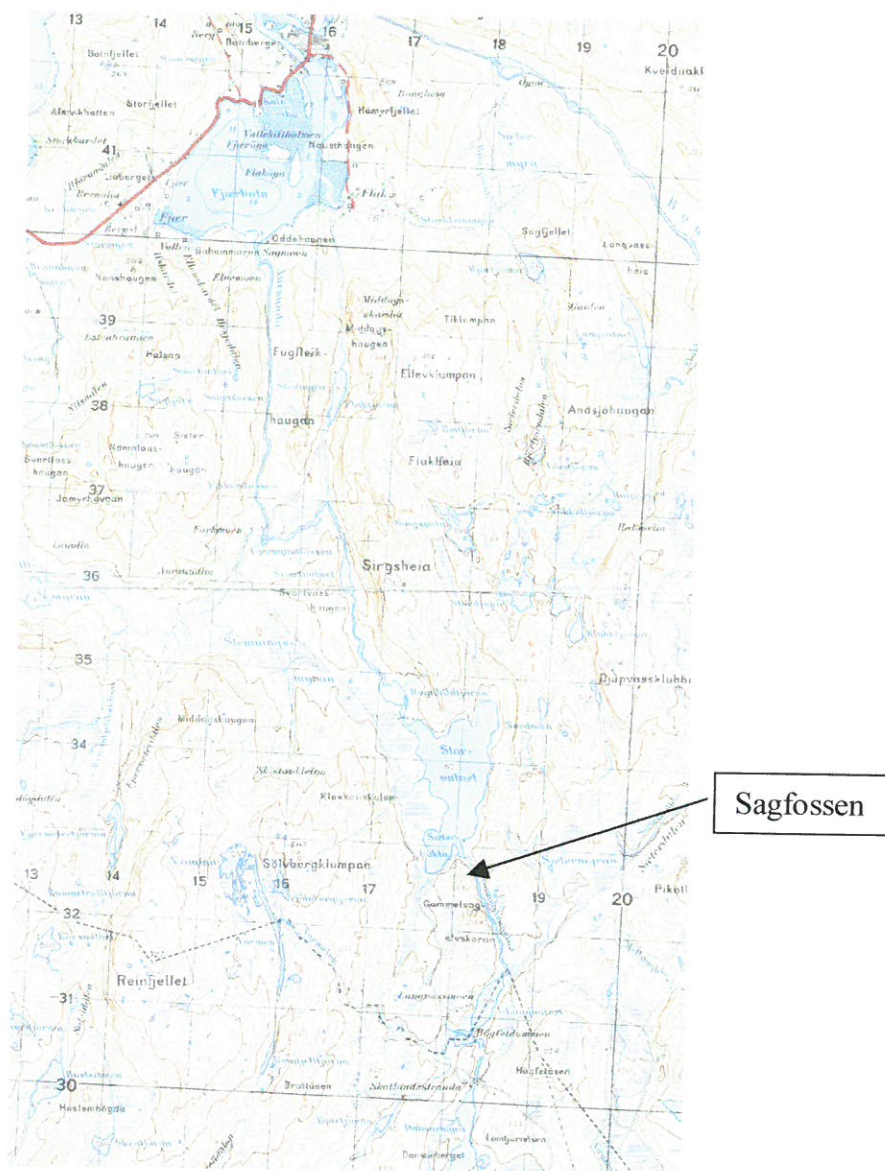
2. GENERELL BESKRIVELSE AV VASSDRAGET

2.1. Beliggenhet

Aursundavassdraget renner ut i Fjørbotn, et stort tidevannspåvirket brakkvannsområde ved Bangsund sør i Namsos kommune.. Aursunda har sine kilder ved vatnet Gilten i Steinkjer kommune. Nedbørfeltet dekker et areal på 163,9 km² fordelt på kommunene Steinkjer (70,6), Namsos (50,6) og Namdalseid (42,7) - (se kart).

Aursunda er naturlig laks- og sjørrettførende i 3,8 km opp til Gjermundfossen. Gjermundfossen består av to fall og er vanskelig for laksen å forsere på stor vannføring. En laksetrapp ble bygd i fossen i 1972, men ble etter få år ødelagt av isgang. I 1992-93 ble det derfor sprengt kulper i fossene for å lette laksens oppgang. I dag er vassdraget lakseførende opp til Sagfossen, 9,5 km opp i vassdraget.

Kart over Aursundavassdraget



2.2. Områdebeskrivelse

Aursunda renner gjennom et lett tilgjengelig og populært område som mål for turer og andre friluftaktiviteter. Hovedaktiviteten i de nedre deler av vassdraget er knyttet til laksefiske, mens i de øvre deler er bruken mer knyttet til jakt, fiske, bærplukking og båtliv. Bruken er først og fremst av lokal betydning, men det er også betydelig tilstrømming fra nabokommunene. Vassdraget er rikt på kulturminner knyttet til tidligere skogsdrift og seterdrift i området. Det er ingen gårdsbruk i drift langs vassdraget, men deler av innmarka på de tidligere husmannsplassene Skatlandsstrand under Høgfætten og Langvassmoen under den tidligere hovedgården Aursundli blir slått årlig.

Området er preget av lang tids intensiv skogsdrift og tilplanting av gran. Det er registrert et tyvetalls viktige viltområder i nedbørsfeltet, samtidig som at området er registrert som viktig reinbeiteområde..

En av de spesielle faktorene i Aursunda er vassdragets nord-syd-retning, en geografisk plassering dette vassdraget er alene om i Nord-Trøndelag.

I følge berggrunnskart fra NGU er leirholdig og sandig skifer den dominerende bergarten sør for Gilten, med innslag av massiv amfibolitt eller grønnstein. Nord for Gilten domineres området av granittisk til granodiorittisk rød eller grå gneis. Videre nedover vassdraget er rød, granittisk gneis den absolutt dominerende bergart.

Det er middels mengde løsmasseavsetninger i vassdraget. Ellers er området stort sett dekket av et tynt lag humus eller torv.

Den absolutt dominerende vegetasjonstype i Aursundas nedbørsfelt er fattig granskog i kombinasjon med myrer.

Berggrunnsforhold og løsmasser gir vassdraget et generelt næringsfattig preg der det sure jordsmonnet og bergrunnen i nedbørsfeltet gjør vannets bufferkapasitet svært liten. Dette gjør vassdraget svært ømfintlig for ytre påvirkning i form av sur nedbør og lignende.

Aursundavassdraget ble vernet mot kraftutbygging under verneplan I, vedtatt i stortinget 6.april 1973. Dette gjør at Aursunda må behandles etter de Rikspolitiske Retningslinjer som er utarbeidet for verna vassdrag.

3. BIOLOGISKE FORHOLD I AURSUNDA

3.1. Vannforhold

Aursundavassdraget er variert med et stort utvalg av stilleflytende partier, små tjern, store vatn og til sammen 11 fosser og stryk av varierende størrelse. Verken berggrunn eller løsmasser i nedbørsfeltet gir særlig næringsrike forhold, og vassdraget får generelt ikke anledning til å akkumulere næring i vesentlig grad nedover vassdraget. Analyser av vannkvaliteten i Aursunda i 1993 (Tab.1), viser tilnærmet naturtilstand på hele strekningen, lave verdier av nitrogen og fosfor og tilnærmet nøytral pH. Bakterieinnholdet var noe høyere på nedre prøvetaking enn øvre. Dette kan dog skyldes helt naturlige årsaker og trenger ikke være tegn på forurensing. Furunkuloseutbrudd med død fisk i vannet kan være en mulig forklaring.

Tab. 1: Vannkvalitetsmåling i Aursundavassdraget 03.09.1993.

Analyse	Rørvatn	Gjermundfossen
pH, surhetsgrad	7.0	6.8
Totalfosfor (ugP/l)	3.4	6.2
KOF Mn, Kaliumpermanganat (mgO/l)	8.3	13
Totalnitrogen (ugN/l)	183	224
Termotolerante kolioforme bakt./100ml	4.0	13

Vannføringen i Aursunda reguleres nå årlig i forbindelse med oppgangen av laks, for å forebygge furunkuloseutbrudd. I forbindelse med et forskningsprosjekt om fiskesykdommer, i regi av NINA i samarbeid med fylkesmannens miljøvernabdeling i Nord-Trøndelag, er det foretatt målinger av vannføring i Aursunda. Et utdrag av resultatene herifra er presentert i fig 2. Beregningene er foretatt av NVE på bestilling fra NINA og viser m³/sek vannføring i Aursundas utløp i Fjærbotn.

Tab. 2:

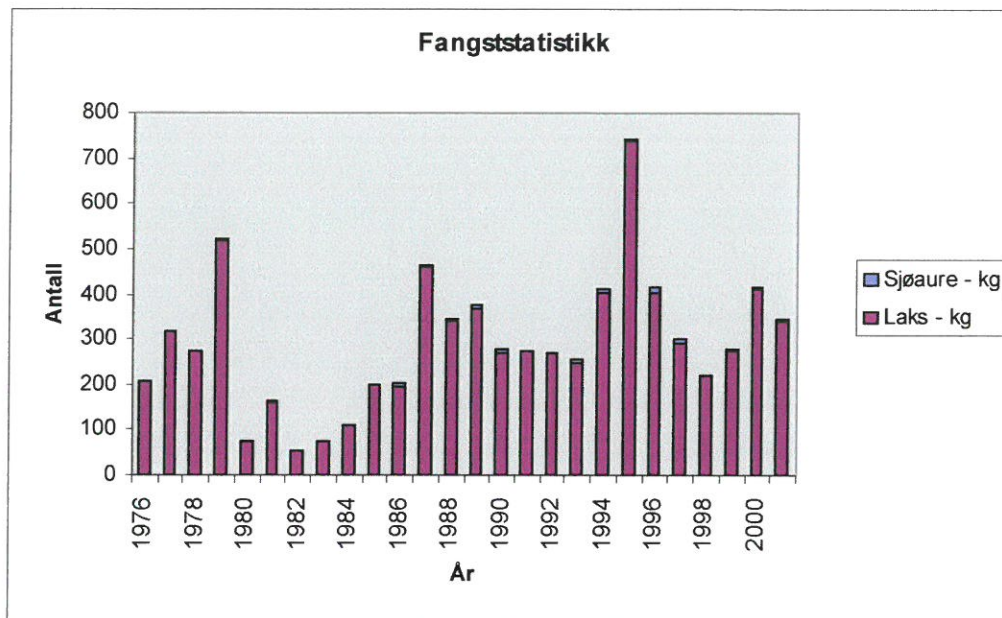
Avløp/mnd. m ³ /sek	Februar	Mai	August	November
Middel	7.89	11.7	4.13	2.94
Max	40.54	41.48	15.82	17.29
Min	1.58	2.63	1.10	0.70

3.2. Fiskebestander og fangster

3.2.1. Samlet statistikk

Tall fra den offisielle fangststatistikken viser at det i perioden 1976-99 i gjennomsnitt er fisket 285 kilo smålaks og sjørøret pr. år i Aursunda. Sesongen 1995 vil bli husket som et toppår med en total fangst på 744 kilo (Fig. 2). Siden 1990 da det første furunkuloseutbruddet ble registrert i vassdraget, har ikke fangstene i gjennomsnitt ligget på et lavere nivå enn perioden før. De lave tallene i fangststatistikken fra 1980 og fram til 1984 gjenspeiler en periode med generelt dårlig fiske i vassdraget.

Fig. 2: Laks- og sjørøretfangster i Aursunda i perioden 1976-2001 (tall fra Statistisk Sentralbyrå).

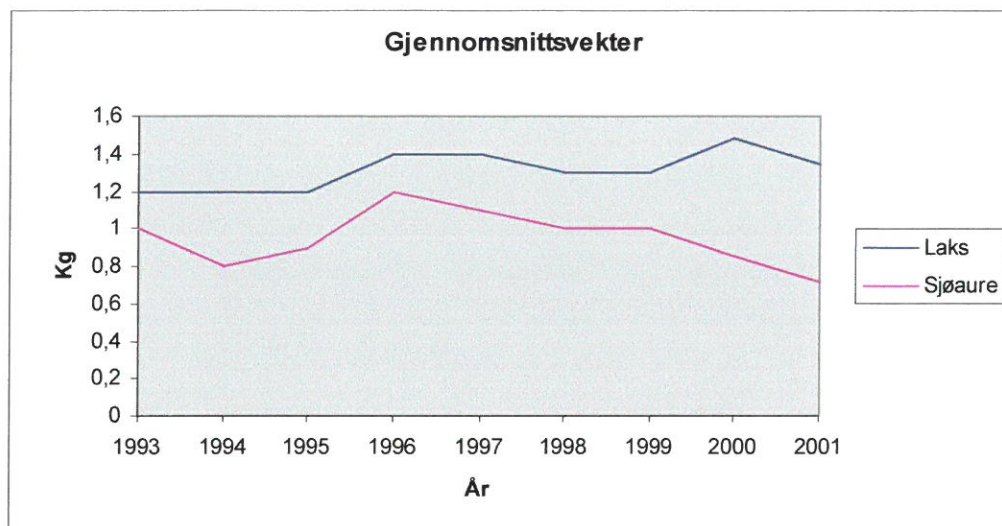


Tab.2: Tabell fra den offisielle fangststatistikken i perioden 1993-2001.

ÅR	LAKS								SJØRRET	
	< 3 kilo		3-7 kilo		> 7 kilo		Total fangst		Total fangst	
	Antall	kilo	antall	kilo	antall	Kilo	antall	kilo	antall	kilo
1986										
1987										
1988										
1989										
1990										
1991										
1992										
1993	-	-	-	-	-	-	200	248	8	8
1994	339	398	2	6			341	404	6	5
1995	605	735	1	3.1			606	738	7	5.4
1996	285	380	2	22			291	402	10	12
1997	204	264	6	25.5			210	289.5	10	11
1998	176	221.1					176	221.1	2	1.5
1999	198	250.5	7	24.3			205	274.8	2	1.7
2000	272	391.9	6	20.5			278	412.4	4	3.4
2001	252	336	1	4.2			253	340.2	5	3.6

Fangststatistikken er basert på frivillig innrapportering fra fiskerne (Tab. 2). En god fangststatistikk er et viktig parameter og hjelpemiddel i en god biologisk forvaltning av fiskeressursen. For å få best mulig innrapportering er nødvendig å innføre en panteordning (depositum) på fiskekortene.

Fig. 3: Vekt på laks- og sjørøretfangster i Aursunda i perioden 1993-2001



Gjennomsnittsvekten ligger på ca. 1,3 kilo (Fig. 3) og største laks som er kjent tatt i Aursunda veide

11 kilo. I tillegg til laks og sjørøret har vassdraget bestander av innlandsørret, røye og ål.

Furunkuloseangrep er registrert årlig i Aursunda og har vesentlig betydning på totalt oppfisket kvantum. Nedenfor (Tab. 3) følger en oversikt over antall død laks registrert de enkelte år siden 1993.

Tab. 3. Antall død laks p.g.a. furunkulose

År	Antall laks
1990	700
1991	420
1992	15
1993	300
1994	5
1995	1
1996	100
1997	309
1998	
1999	75
2000	

3.3. Fiskeforskrifter og fredningssoner

3.3.1. Fiskeforskrifter

Fisketiden og redskapsbruken følger de generelle bestemmelsene for fisket etter anadrom laksefisk i Nord-Trøndelag. Den ordinære fisketiden er fra 1. juni til 31. august.

På grunn av årlige furunkuloseutbrudd og derigjennom et ønske om høy beskatning på bestanden, er Aursunda unntatt fra døgnavstemmelserne.

3.3.2. Fredningssoner

I henhold til ny forskrift av 01.02.2002 om fiske etter laks og sjøaure i vassdrag i Nord-Trøndelag, er Gjermundfossen ikke lengre definert som fredningssone jfr. §7 p.g.a. at laksetrappa ikke fungerer. Den er heller ikke regulert av fiske ved fosser og stryk jfr. §5. Grense elv/sjø er fastsatt ved rettslig skjønn, er merket med skilt og går i en rett linje fra bakhaug på elvas østside til en grusør på elvas vestsider.

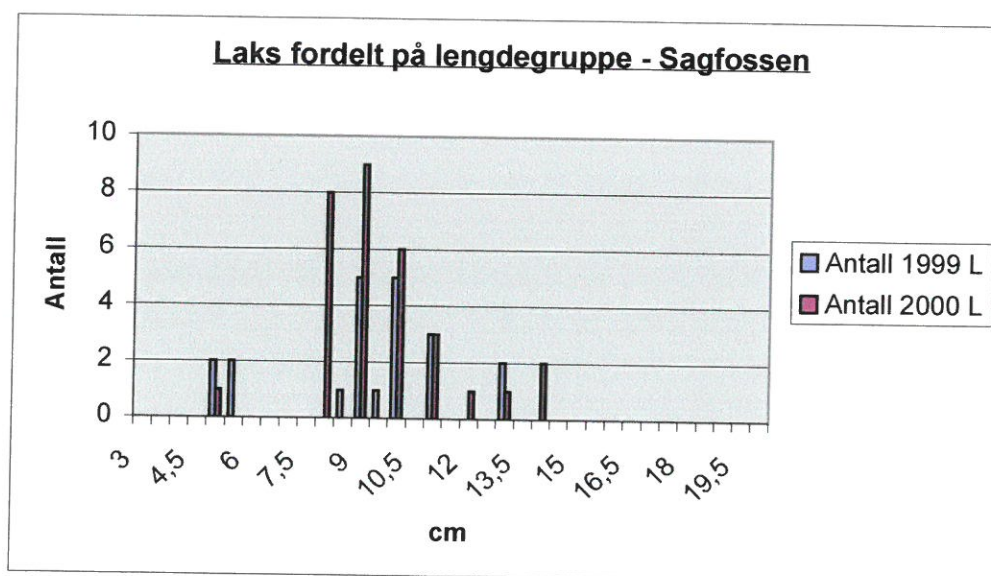
I fredningssonen i sjøen utenfor Aursunda omfattende hele Fjordbotn fra grense elv/sjø og Strømmen innenfor en rett linje fra spissen av Nordvikodden til spissen av Strandliodden på sørsida av Strømmen, gjelder "Forskrift om fredede soner ved utløp av lakse- og sjøaurevassdrag i Nord-Trøndelag - fastsatt av fylkesmannen i N-Trøndelag.

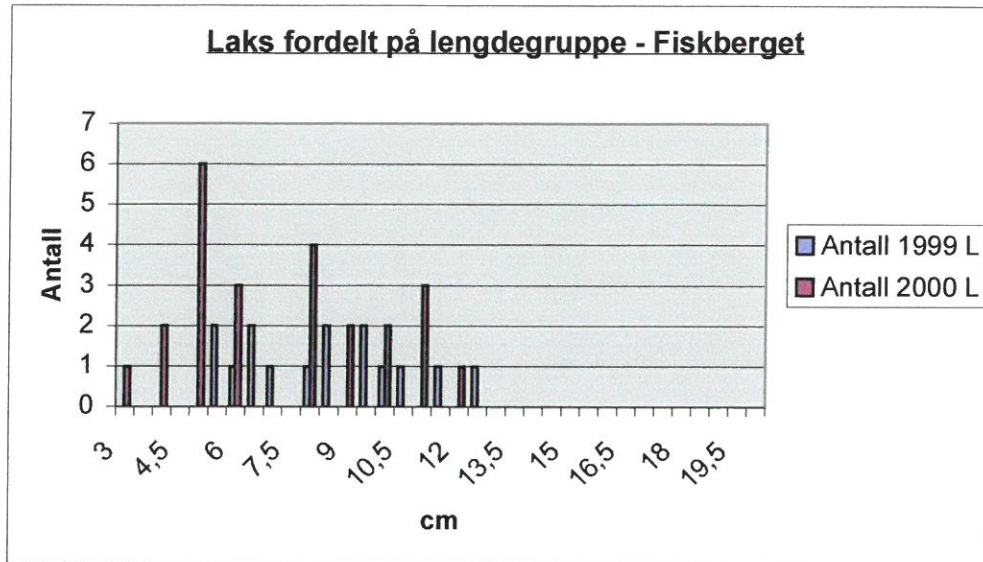
3.4. Ungfiskregistrering

Det er gjennomført en rekke ungfiskregistreringer med forskjellig aktører og mål for undersøkelsene opp gjennom årene. I 1999 ble det i regi av Fylkesmannens miljøvern- og fiskeriforvalteren igangsatt et overvåkingsprogram for ungfisk i mindre laksevassdrag i Nord-Trøndelag. Aursunda er et av de vassdragene som inngår i denne bestandsovervåkingen. Formålet med bestandsovervåkingen er å skaffe nødvendig data og informasjon for å kunne gjennomføre en forvaltningspraksis tilpasset den aktuelle bestandstilstanden og -utviklingen.

Det er lagt ut 2 stasjoner i Aursunda. En oppunder Sagfossen og en ved Fiskberget. Registreringene for 1999 viste at det var høy tetthet ved Sagfossen, mens det ved Fiskberget var middels tetthet (Fig.4). I 2000 ble det registrert høyere tetthet enn i 1999 på begge stasjonene.

Fig. 4 Resultat fra ungfiskregistreringer i Aursunda





3.5. Gyte- og oppvekstområder

Store deler av Aursunda har godt egnede områder for gyting både av laks og sjøørret. De beste oppvekstområdene for laksunger finner en i områdene nedfor Gjermundsfossen.

3.6. Kultiveringspraksis

Det er opp gjennom tidene satt ut mindre mengder laksyngel i Aursundavassdraget. I løpet første halvdel av 1960-tallet ble satt ut fra 5-15 000 laksyngel årlig (kilde: Brev fra Bangdalsbruket v/Albert Collet, Carl O. Collet og Sigmund Derås til fiskerikonsulent Victor Olsen 29. nov. 1966). Laksyngelen stammet fra Namdal laksestyres klekkeri i Namsen. I samme periode ble det foretatt utskyting i Gjermundfossen, Fiskumfossen og Svartfossen for å bedre laksens oppgangsmuligheter

Kultiveringen av vassdraget er nå basert på at fisken skal ta i bruk laksetrappene og gyte naturlig på de nye strekningene.

3.6.1. Fisketrapper

Gjermundfossen består av to fall og er vanskelig for laksen å passere på stor vannføring. En laksetrapp ble bygget i fossen på 1970-tallet, men ble ødelagt av isgang. I 1992 og 1993 ble det derfor sprengt kulper i fossene for å lette laksens oppgang.

Det er fortsatt usikkerhet om rennas funksjon, og betonglaksetrappa planlegges nå restaurert.

3.6.2. Vannreguleringer

Aursundavassdraget har flere eldre fløtningsdammer og dammer med trerenner til vannforsyning/kraftkilde, tømmerfløting til Aursundlia og dam med trerenner til kraftforsyning siden tidlig på 1800-tallet, tømmerfløting til Flaksaga (etablert i 1813) og senere fløting av brensel til Åsnes glassverk Sjøåsen fra 1843.

Vannføringen har vært regulert årlig i Aursunda helt fram til i dag. Høgfættdammen har vært brukt årlig som fiskeforbedringstiltak siden 1963 da tømmerfløtingen opphørte. Gilttdammen ble tatt i bruk i 1991 i forbindelse med utbrudd av fiskesykdommen furunkulose

3.7. Eksterne trusler

3.7.1. Sykdom og parasitter

Det eneste kjente sykdommen på fisk i vassdraget er furunkulose. Den ble første gang registrert 13.juli 1990. Omfanget av furunkuloseangrepet avhenger trolig av vannføringen og temperaturen i elva på den tiden laksen er på veg opp. Når mye laks står og stresser ved foten av fossene, spres sykdommen fra fisk til fisk.

Aursunda fiskeadministrasjon søkte i 1991/92 om tillatelse og støtte til bygging av to terskler i nedre del av Aursunda, mellom Fjærbotn og Svartfossen. Dette fikk ikke støtte av DN under henvisning til Aursundas status som vernet vassdrag med kvaliteter som typevassdrag. Fiskeadministrasjonen ønsker bygging av terskler på strekningen mellom Gjermundfossen og utløpet av elva, for å gi en spredning av laksen på flere høler og dermed begrense opphopningen under fossene.

Det er viktig at fiskeadministrasjonen øver påtrykk ovenfor forvaltningsmyndighetene og forskermiljø, slik at det blir drevet forskning på furukulose. Både i forhold til å bevare Aursundas unike smålaksstamme og rettighetshavernes muligheter for næringsmessig utnyttelse av ressursen, er helt nødvendig at det bringes fram ny kunnskap om sykdommen. Kunnskap som kan føre til at sykdommen forsvinner fra vassdraget, eller reduseres til et minimum.

3.7.2. Innslag av oppdrettsfisk

Namsenfjorden og de nære kystområdene er viktige områdene for eksisterende oppdrettsanlegg. Rømminger har i perioder vært av et altfor stort omfang. Varslingrutinene i forbindelse med rømminger har bedret seg de senere årene.

3.8. Oppsyn

Fiskeadministrasjonen har pr. i dag ingen avtale om oppsyn med begrenset politimyndighet. Det oppsyn som er foretatt fram til i dag har vært i regi av grunneierne. Vi mener at fiskernes tilstedeværelse til enhver tid har såpass preventiv virkning at behovet for annet form for oppsyn ikke er så stort.

Alternativt kan det tas kontakt med Statens Naturoppsyn (SNO), for avtale om besøk 1-2 ganger i løpet av sesongen.

4. FORHOLD FOR NÆRING OG REKREASJON

4.1. Rettighetsforhold og organisering

Fiskeretten på den lakseførende delen av Aursunda er fordelt på 11 rettighetshavere (se vedlegg). Aursunda fiskeadministrasjon vedtok sine vedtekter i 1999. Elveeierlaget har til formål å drive felles forvaltning og utnyttelse av fiskeressursene på den til enhver tid lakseførende strekning i vassdraget. Fiskeressursene skal forvaltes som en del av landbruksnæringens ressursgrunnlag på en måte som skaper økte arbeids- og inntekstmuligheter.

Vedtektene åpner for medlemsskap for hele den lakseførende strekning av vassdraget, er tilpasset de utfordringene grunneierne står ovenfor når det gjelder lokal forvaltning og har i dag 100 % oppslutning.

Vassdraget er inndelt i 4 soner, som grunnlag for fisket og fiskeutøvelsen. Alle rettighetsforholdene er inntegnet på 1:5000 kart

4.2. Drift av Aursunda fiskeadministrasjon

4.2.1. Salg av fiskekort

Fisket i Aursunda selges sonevis. Sonenes lengde, tillatt antall kort og korttyper har variert og fastsettes av årsmøtet. Forvaltningsopplegg og priser på fiskekortene varierer mellom sonene. I 1999 ble det solgt døgnkort til kr. 150,- pr. døgn for sone I og II. For sone III og IV selges kun ukes og sesong, der høyeste pris for ukeskort er kr. 75 og sesongkort kr. 150.

Antall solgte fiskekort siden 1986 har variert fra 180 til 406 pr. år (se Fig.3). Brutto omsetning av fiskekort har variert fra i overkant av kr. 13.000,- i 1986 til i underkant av kr. 43.000,- i 1995 (Fig. 5).

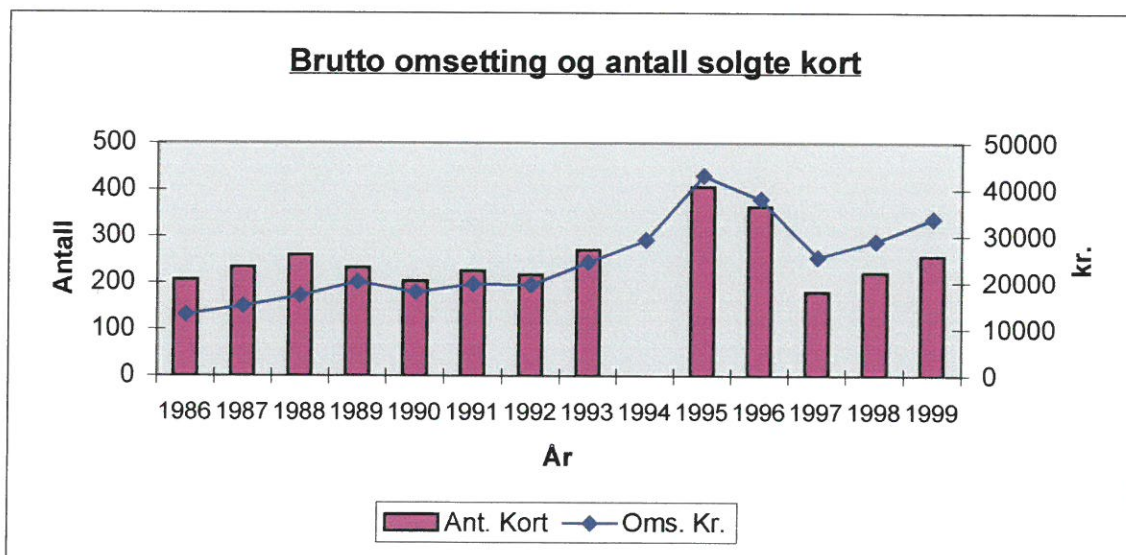


Fig. 5: Brutto omsetning i Aursunda fiskeadministrasjon i perioden 1986-1999.

Inntektene fra fiskekortsalg fordeles etter §10 i vedtektene. Fiskekort for Aursunda selges på Hydro-Exaco stasjonen på Bangsund.

4.3. Overnattingsmuligheter

Aursunda fiskeadministrasjon disponerer ikke overnattingsmuligheter. I området er det imidlertid campingplass og annen alternativ overnatting.

4.4. Markedsføring

Fisket i Aursunda er av fiskeadministrasjonen markedsført ved hjelp av annonser i lokale, regionale og svenske aviser. Lokal presse følger som regel med i hvordan fisket forløper gjennom sesongen, og skriver som regel en artikkel om temaet. Reiselivet i kommunen er representert i "Fiskevegen" et norsk/svensk samarbeidsprosjekt for felles profilering og markedsføring av fiskemulighetene langs sentrale trafikkakser på begge sider av kjølen. "Fiskevegen" kalles den brosjyren som markedsfører mulighetene, der også Aursunda er presentert.

Fiskeadministrasjonen synes imidlertid det er vanskelig å markedsføre elva fordi fisket er så avhengig av nedbør og god vannføring, samtidig som den er furunkuloseinfisert.

4.5. Tilrettelegging for sportsfiske

Det er gjort sporadiske tilretteleggingstiltak langs Aursunda. Arbeid med å rydde langs de mest trafikkerte adkomststiene har vært et viktig tiltak. Fiskeadministrasjonen har mye å hente innen planmessig tilrettelegging for bruk av vassdraget i forbindelse med fisket.

5. BIOLOGISK HANDLINGSPLAN

Målsetting

Aursunda skal innen år 2003 være en interessant fiskeelv gjennom hele sesongen.

5.1. Overvåking av vannkvaliteten

Namsos kommune har utarbeidet et fast vannprøvetakingsprogram i Aursunda for å holde oversikt over vannkvaliteten i elva.

- Gjennomføring av vannprøvetakingsprogrammet

Ansvarlig	: Namsos kommune/Styret i fiskeadministrasjonen
Samarbeidspart	: FM
Kostnader	: løpende utgift for kommunen
Gjennomføring	: 1 gang i året

5.2. Restaurering av trapper

Ettersom det nå er sprengt kulper i Svartfossen, er det viktig at den fungerer etter hensikten. Gjennom en funksjonell "trapp" har man også muligheter til å evt. få installert teller, for å skaffe oversikt over antall gytefisk som passerer trappene og som utgjør en stor del av gytefiskbestanden i elva.

5.2.1. Restaurering av trapp i Gjermundfossen

Laksetrappa som ble bygget i fossen på 1970-tallet, ble ødelagt av isgang. Senere sprenging av kulper for å hjelpe på situasjonen og laksens oppgang er gjennomført, uten at status om rennas funksjon i dag er kjent. Betonglaksetrappa planlegges nå restaurert. Arbeidet med å få fortgang på dette prioriteres.

Ansvarlig	: Styret i fiskeadministrasjonen
Samarbeidspart	: Fiskeforvalter, Direktoratet for Naturforvaltning
Kostnader	: Ukjent - DN/fiskefond
Gjennomføring	: Årlig i driftsplanperioden – høy prioritet

5.2.2. Installering av fisketeller

For å få status på oppvandrende fisk hadde det ut fra forvaltningsmessig synspunkt vært av stor interesse å vite oppgangen i Gjermundfossen. Fotocelleteller synes som det best egnelige i denne trappa, og installering og drift av denne burde knyttes opp som et eget prosjekt

- Fiskeadministrasjonen tar kontakt med Fiskeforvalter for å høre om muligheten for installering og medfinansiering til installering og drift av fisketeller.

Ansvarlig	: Styret i fiskeadministrasjonen
Samarbeidspart	: Fiskeforvalter, NINA, Direktoratet for Naturforvaltning
Kostnader	: Installering, vedlikehold og drift
Gjennomføring	: Driftsplanperioden

5.3. Fangststatistikk

5.3.1. Fast panteordning på fiskekortene

Panteordning innføres som et langsiktig fast tiltak for bedre og holde oppe fangstrapporteringsandelen. Størrelsen på panten fastsettes av årsmøtet.

- Innføre fast panteordning.

Ansvarlig	: Styret i fiskeadministrasjonen
Samarbeidspart	: Fiskekortseltgere
Kostnader	: drift
Gjennomføring	: 2001

5.3.2. Nye fiskekort

Når nye fiskekort skal trykkes opp brukes en mal med eget fangstrapportskjema på fiskekortet. Det må være med rubrikk for dato, fiskeslag (laks, sjørret), antall og kilo.

- Trykking av nye fiskekort med fangstrapportskjema.

Ansvarlig	: Styret i fiskeadministrasjonen
Samarbeidspart	: Trykkeri
Kostnader	: Drift
Gjennomføring	: 2000-2001

5.4. Forebyggende arbeid – ”Furukuloseutbrudd”

Som et ledd i å få dempet smittepresset på laksebestanden, ønsker vi å gjennomføre følgende tiltak:

- Terskelbygging mellom sjøen og Svartfossen
- Generelt forbedre oppgangsmulighetene i Svartfossen og Gjermundsfossen
- Påvirke myndighetene for å få i gang forskning på furunkulose og aktuelle tiltak

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: NVE, FMVA v/fiskeforvalter
Kostnader	: Drift
Gjennomføring	: Planperioden

5.4.1 Dødfiskplukking

Et viktig tiltak i arbeidet med å presentere Aursunda fra en estetisk best mulig måte ovenfor brukerne, er dødfiskplukking i forbindelse med furunkuloseutbrudd. Arbeidet har vært organisert og gjennomført av fiskeadministrasjonen, med støtte fra fiskefondet. Dødfisken blir samlet og kastet i dunker plassert på strategisk plasserte i vassdraget.

- Innsamling og dumping av furunkulosedød fisk

Ansvarlig	: Styret i fiskeadministrasjonen
Samarbeidspart	: Fiskeforvalter, fiskere
Kostnader	: kr. 10 000
Gjennomføring	: Årlig

5.5. Fiskeregler

Fiskeregler fastsettes av årsmøtet etter forslag fra styret og godkjennes av Fiskeforvalter. Det er fiskeadministrasjonens ansvar å opplyse om gjeldende fiskeregler før fiskesesongen starter.

Det er et mål å ha minst mulig forandringer i fiskereglene mellom år, slik at forandringer bør skje når det er vesentlige ting som ligger til grunn. Viktig at kortselger sender med fiskereglene ved kortsalg.

Det vil først og fremst være oppsynets, men også grunneiere og fiskere sin oppgave å se til at alle retter seg etter de reglene som er fastsatt.

- Utarbeide fiskeregler, få disse godkjent og deretter kunngjøre dem i lokale aviser.
- Sørgе for at kortselger leverer ut fiskeregler sammen med fiskekortet

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: Fiskeforvalter, fiskekortselger
Kostnader	: Drift
Gjennomføring	: Hvert år innen årsmøtet

5.6. Oppsyn

For at private regler og offentlige lover og forskrifter skal kunne fungere, er det viktig å ha et godt organisert oppsyn til å etterse at bestemmelsene blir fulgt. Ettersom Statens Naturoppsyn (SNO) er etablert i distriktet, er det naturlig at de blir tatt kontakt med for å kunne inngå en avtale om gratis offentlig oppsyn. I tillegg til grunneiernes tilsyn og fiskernes egen selvjustis, vil tilstedeværelse fra SNO i vassdraget kunne bidra positivt og holdningsskapende blant fiskerne.

- Etablere kontakt og inngå avtale med SNO om offentlig oppsyn i Aursunda.

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: SNO, fiskeforvalter
Kostnader	: Fiskefondet, evt. godtgj. etter avtale med ansatt oppsyn, egne midler
Gjennomføring	: 2001/2002

5.7. Overvåkingstiltak

5.7.1 Unfiskregistreeringer

Med bakgrunn i igangsatt overvåking i regi av FM, er det viktig at fiskeadministrasjon får tilgang til de årlige resultatene fra og bruker de aktivt i forvaltninga av vassdraget.

- fiskeadministrasjonen tar kontakt med FM v/fiskeforvalteren for å avtaleopplegg for dette.

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: Fiskeforvalter
Kostnader	: Drift
Gjennomføring	: 2001

5.7.2 Varsling av rømt oppdrettsfisk

Med bakgrunn i presset fra rømt oppdrettsfisk og mulighetene for å skape press på oppdrettsnæringa for bedre rømmingssikre rutiner, er det viktig å kunne dokumentere rømningspresset..

- Elveeierlaget tar kontakt med oppdrettsanleggene og distriktsveterinæren for å få til et varslingsystem ved rømming av oppdrettsfisk.

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: Oppdrettsnæringen, distriktsveterinæren, fiskeforvalter
Kostnader	: Drift
Gjennomføring	: 2001

5.7.3. Skjellprøveinnsamling

For å få bedre kunnskap om andel oppdrettsfisk i fiskefangstene innføres skjellprøveinnsamling av min. 100 oppfisket laks. Skjellprøvekonvolutter utdeles sammen med fiskekort og bes innlevert sammen med fiskekortet.

Skjellprøveavlesing kan kobles opp mot et overvåkingsprogram som drives i regi av Direktoratet for naturforvaltning (DN). Elveeierlaget tar ansvar for innsamling og sender skjellprøvekonvoluttene inn til DN som analyserer skjellene og sender rapport til Fiskeadministrasjonen om resultatene fra skjellprøvene.

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: Direktoratet for naturforvaltning, oppsynet
Kostnader	: 1000,-
Gjennomføring	: Annen hvert år

5.8. Restaurering av fløtningsdammer

Med den sykdomssituasjonen en har i vassdraget, er det viktig at de damanlegg som i dag blir benyttet til vannregulanter, blir fulgt opp med jevnt tilsyn og vedlikehold.

Restaurering av Storrassdammen og Høgfættdammen har vært tatt opp flere ganger fordi man ønsker å sikre bedre vannføring i vassdraget i fiskesesongen. Ev. restaurering må ses på som et egne prosjekt, som fiskeadministrasjonen kan være med på sammen med andre involverte parter.

- Utrede mulighetene for restaurering av Storrassdammen og Høgfættdammen

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: Namsos kommune, NVE, FMVA
Kostnader	: Ukjent - utredes
Gjennomføring	: Driftsplanperioden

5.9. Sammendrag av biologisk handlingsplan

Tiltak	Gjennomføring	Kostnader	Ansvarlig/Samarbeidspart
5.1. Overvåking av vannkvaliteten	1 gang i året	Løpende utgift for kommunen	Namsos kommune/Styret i fiskeadministrasjonen
5.2.1 Restaurering av trapp i Gjermundfossen	Årlig – høy prioritet	Ukjent	Styret i fiskeadministrasjonen FM, DN, NVE
5.2.2 Installering av fisketeller?	Samkjøres med restaurering i Gjermundfossen	Ukjent	Styret i fiskeadministrasjonen FM, DN, NVE
5.3.1 Innføre panteordning på fiskekortene	2002	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen Fiskekortselgerne
3.3.2 Trykking av nye fiskekort med fangstrapporteringsskjema	2002	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen
5.4 Utbedre oppgangsmulighetene i Svartfossen	2001	Ukjent ?	Styret i fiskeadministrasjonen FM, NVE
5.4.1 Innsamling og dumping av furunkolosedød laks	Årlig	10 000,-	Styret i fiskeadministrasjonen FM, fiskerne
5.5 Godkjenning fiskeregler* kunngjøring, informasjon	Årlig	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen Årsmøtet, FM, fiskekortselgere
5.6 Etablere kontakt og inngå avtale med SNO	2001	Drift 2000,-	Styret i fiskeadministrasjonen SNO, fiskeforvalter
5.7.1 Ungfiskregistreringer, kontakt med fiskeforvalter om opplegg	2001	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen FM
5.7.2 Kontakt i forbindelse med rømt oppdrettslaks	2001	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen FM
5.7.3 Skjellprøveinnsamling	Årlig	1000,-	Styret i fiskeadministrasjonen FM, NINA
5.9 Utrede mulighetene for å restaurering av Sturvassdammen og Høgfætt-dammen	2002	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen FM, NVE, NTE

* godkjennes i forskrifts form av Fylkesmannen

6. HANDLINGSPLAN FOR NÆRING OG REKREASJON

Målsetting

Overnattingsmuligheter skal innen 2003 være et tilbud for besøkende fiskere i Aursunda

6.1. Drift av Aursunda fiskeadministrasjon

6.1.1. Ansvarsfordeling

Det til enhver tid sittende styret er ansvarlig for den daglige drift. Driftsplan for Aursunda med delplan for drift og gjennomføring samt årlige arbeidsplaner godkjent av årsmøtet skal ligge til grunn for arbeidet.

Ansvarsfordeling i forhold til de enkelte tiltak går fram av tiltaksplanen.

- Oppfølging og ajourføring av driftsplan

Ansvarlig	: Aursunda fiskeadministrasjon
Samarbeidspart	: Kommunen, FM, SN, JFF
Kostnader	: Drift
Gjennomføring	: Årlig/Revisjonstidspunkt

6.2. Overnattingsmuligheter

- Utarbeide en oversikt over eksisterende overnattingsmuligheter som er naturlig å kunne tas i bruk i forbindelse med fiske i Aursunda.
- Med bakgrunn i målsettingen - utarbeide en plan for hvordan overnattingstilbudet kan utvikles og forbedres

Ansvarlig	: Styret
Samarbeidspart	: Reiselivet i Namsos, NTDH
Kostnader	: Ukjent
Gjennomføring	: 2002

6.3. Salg av fiske

6.3.1. Forslag til fiskekortpriser

I tabellen under er det forslag til fiskekortpriser de kommende 4 årene. Det er differensiert pris mellom sonene. Det skal utstedes fiskekort på sonen.

Det er begrensninger på fiskekortsalg på sone I og II. .

Tab. 4: Forslag til fiskekortpriser i driftsplanperioden.

Sone	Antall kort	Type kort	Pris inkl. depositum	Depositum
I	10/dag	Døgn	250,-	100,-
II	2/dag	Døgn	250,-	100,-
III	Ubegrenset	Uke	150,-	75,-
		Sesong	250,-	100,-
IV	Ubegrenset	Uke	100,-	50,-
		Sesong	200,-	100,-

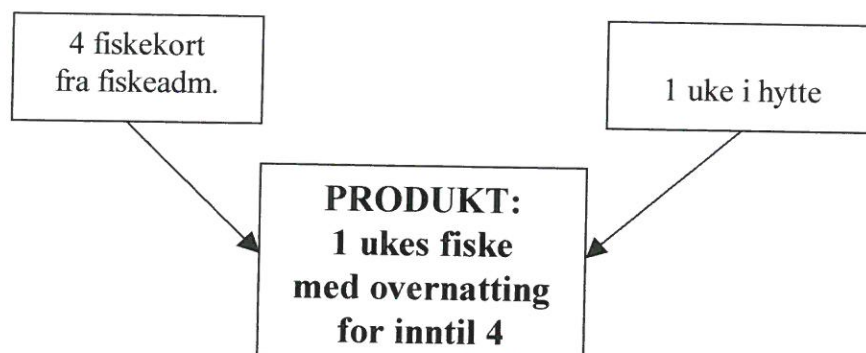
Det er et mål å ha flere kortselgere, spesielt for de soner hvor det er ubegrenset kortsalg. Det er samtidig viktig med mer kontakt og oppfølging av kortselgere.

Ansvarlig : Styret
Samarbeidspart : Kortselgere
Kostnader : Drift
Gjennomføring : 2002

6.3.2 Alternativer til ordinært fiskekortsalg

I tillegg til vanlig fiskekortsalg, vil fiskeadministrasjonen utrede mulighetene for å sette sammen "fiskepakker" med overnatting (helg eller uke). Pakkene annonseres og selges ut fra fastsatt pakkepris etter et avtalefestet samarbeid. Vannføringsstatistikk og erfaring med tidspunkt for evt. furunkoloseutbrudd bør vurderes ved tidspunktet for forhåndssalg av fiske.

Eksempel:



- Fiskeadministrasjonen kartlegger markedet for overnatting og tar kontakt med de som driver for å legge fram ideen og se på alternative løsninger.

Ansvarlig : Styret
Samarbeidspart : Campingplasser, Fjellstyre, Statskog m.fl.
Kostnader : Ukjent
Gjennomføring : 2002

6.3.3. Markedsføring

Tradisjonell markedsføring gjennom annonser i lokale og regionale aviser har vært gjort hvert år. Internet er det nye markedsføringsmediet som flere og flere benytter seg av. Laget bør ta en prinsippdebatt på hvilken markedsføringsprofil en skal ha og hvilke markedsføringskanaler og –redskap en skal benytte i framtida.

- Prinsippdiskusjon – evt. utrede mulighetene og kostnader omkring etablering av egen hjemmeside

Ansvarlig : Styret/årsmøtet
Samarbeidspart : Dataekspert/Ebbing
Kostnader : Drift
Gjennomføring : 2003

6.4. Tilrettelegging for sportsfiske

Det bør settes i gang et arbeid som kartlegger hva som er gjort og hva som eksisterer av tilrettelegging langs vassdraget. Med bakgrunn i status, bør det utarbeides en plan for evt. videre tilrettelegging og vedlikehold.

- Fiskeadministrasjonen kartlegger eksisterende tilrettelegging og utarbeider en plan for videreføring av tilretteleggingen

Ansvarlig : Styret
Samarbeidspart : Namsos kommune, FM
Kostnader : Drift
Gjennomføring : 2001

6.5. Sammendrag av næringsmessig handlingsplan

Tiltak	Gjennomføring	Kostnader	Ansvarlig/Samarbeidspart
6.1.1 Ansvarsfordeling – oppfølging og ajourføring av driftsplan	Årlig	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen <i>Kommunen, FM, SN, JFF</i>
6.2. Kartlegge eksisterende - utarbeide plan for utvikling og -bedring overnattings tilbudet	2002	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen <i>Reiselivet i Namsos</i>
6.3.1. Forslag til fiskekortpriser	2002	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen <i>Årsmøtet</i>
6.3.2. Forsøke salg av "fiskepakker" m/overnatting	2003	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen <i>Statskog, Fjellstyre, Grunneiere, Campingplasser</i>
6.3.3. Markedsføring- Utrede mulighetene og kostnader omkring egen hjemmeside	2002	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen <i>Dataekspert, Ebbing</i>
6.4. Kartlegge eksisterende og utarbeide plan for framtidig tilrettelegging	2001	Drift	Styret i fiskeadministrasjonen <i>Namsos kommune, FM</i>

7. DELPLAN FOR DRIFT OG GJENNOMFØRING

7.1. Årlig driftsbudsjett for fiskeadministrasjonen

For å ha en langsiktig plan og et økonomisk styringsredskap er det laget et grovt driftsbudsjett for kommende driftsplanperiode. Den egeninnsatsen som gjøres av medlemmene i fiskeadministrasjonen er ikke tatt med. Denne er det imidlertid viktig å synliggjøre når det skal søkes om medfinansiering til ulike tiltak.

Driftsbudsjett 2001			
	<i>Inntekter</i>	<i>Utgifter</i>	<i>Total</i>
Fiskekortsalg	30 000		
Provisjon fiskekortsalg (10 %)		3 000	
Tiltak:			
Skjellprøveanalyser		1 000	
Oppsamling furunkulosefisk	10 000	10 000	
Oppsyn	1 000	2 000	
Annonser		1 000	
Årsmøte		500	
Adm.kost.		2 500	
SUM 2001	41 000	20 000	21 000

Driftsbudsjett 2002			
	<i>Inntekter</i>	<i>Utgifter</i>	<i>Total</i>
Fiskekortsalg	32 000		
Provisjon fiskekortsalg (10 %)		3 200	
Tiltak:			
Skjellprøveanalyser		1 000	
Oppsamling furunkulosefisk	10 000	10 000	
Oppsyn	1 000	2 000	
Annonser		1 000	
Årsmøte		500	
Adm.kost.		2 500	
SUM 2002	43 000	20 200	22 800

Driftsbudsjett 2003			
	Inntekter	Utgifter	Total
Fiskekortsalg	33 000		
Provisjon fiskekortsalg (10 %)		3 300	
Tiltak:			
Skjellprøveanalyser		1 000	
Oppsamling furunkulosefisk	10 000	10 000	
Oppsyn	1 000	2 000	
Annonser		1 000	
Årsmøte		500	
Adm.kost.		3 000	
SUM 2003	44 000	20 800	23 200

Driftsbudsjett 2004			
	Inntekter	Utgifter	Total
Fiskekortsalg	35 000		
Provisjon fiskekortsalg (10 %)		3 500	
Tiltak:			
Skjellprøveanalyser		1 000	
Oppsamling furunkulosefisk	10 000	10 000	
Oppsyn	1 000	2 000	
Annonser		1 000	
Årsmøte		500	
Adm.kost.		3 000	
SUM 2004	46 000	22 000	24 000

8. ÅRLIG ARBEIDSPLAN

Måned	Oppgave	Kommentar
Januar/Februar	Årsberetning og regnskap	Antall solgte kort, type kort, sonevis fordeling av omsetning fangststatistikk (antall, type, kilo)
Mars	Årsmøte	Fiskeregler, henv. til fiskeforvalter etter årsmøtet
April	Gjøre avtale med og ansette oppsyn	Sekretæren

DRIFTSPLAN FOR AURSUNDA

Mai	Kunngjøre fiskeregler Sette inn annonser om salg av fiskekort Rydde fiskeplasser og se etter tilretteleggingstiltak	Lokale aviser, sekretæren Lokale aviser Soneansvarlig
Juni/Juli	Sette inn annonser om salg av fiskekort Registrere oppgang i Svartfossen Innsamling av skjellprøvekonvolutter	Lokale aviser, sekretæren Soneansvarlig, oppsynet Soneansvarlig, oppsynet
Juli	Registrere oppgang i Svartfossen Innsamling av skjellprøvekonvolutter	Soneansvarlig, oppsynet
August	Innsamling av skjellprøvekonvolutter	Soneansvarlig, oppsynet
September	Samle inn fangstrapporter	Soneansvarlig
Oktober	Bearbeide fangstrapporter Samle inn alle skjellprøvekonvolutter	Sendes samlet til Fiskeforvalter Sendes DN
November	Møte i driftsplanutvalget -oppgradering/oppfølging av arb. plan – driftsplan – Ny arbeidsplan for 2002	Driftsplanutvalg/styret i fiskeadministrasjonen
Desember		

9. SAKSGANG FOR UTFØRING AV TILTAK I VASSDRAG

Alle inngrep i vassdrag skal behandles etter vassdragslovens §§ 104-106.

Aktuelle tiltak som ønskes gjennomført legges fram i planskisse m. kart og sendes sammen med søknad til kommunen. Grunneiers tillatelse må være avklart. Kopi sendes NVE og Fylkesmannen (miljøvernavdelingen). Avhengig av tiltakets størrelse og omfang tas avgjørelsen i kommunen, evt. videresendes NVE og Fylkesmannen for uttalelse før godkjenning evt. avslag (se fig. 4).

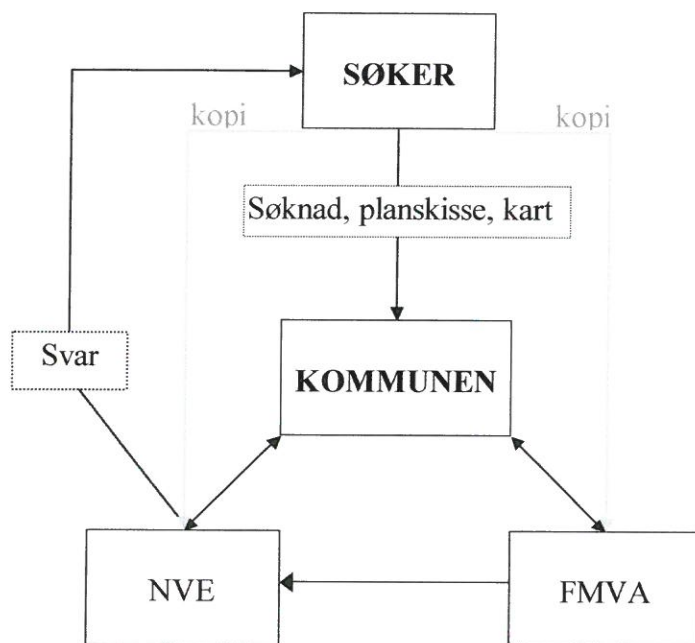


Fig. 4: Skissert saksgang for gjennomføring av tiltak i vassdrag.

10. FINANSIERINGSKILDER

- *Tilskudd til friluftsmål, viltformål, fiskeformål, aksjon vannmiljø og kalking.*
Det skal brukes et standard søknadsskjema for alle disse formålene. Søknadsskjema sendes kommunen innen 1. desember. Kommunen koordinerer og prioriterer søknadene og sender disse til Fylkesmannens miljøvernavdeling innen 1.januar neste år.
- *Spesielle tiltak i kulturlandskapet.*
Til tiltak som søker å ivareta hensynet til miljøverdiene i landbrukets kulturlandskap. Søknad sendes kommunen som prioriterer og koordinerer søknadene og sender disse til Fylkesmannens landbruksavdeling.
- *Bygdeutviklingsfondet*
Søknad sendes Fylkesmannens landbruksavdeling merket «Bygdeutviklingsfondet». Mest aktuelt i forbindelse med tiltak i næringsmessig handlingsplan.

I alle søknader er det viktig å synliggjøre egeninnsats (utgift) og dugnadsarbeid (inntekt) i budsjettet.